

ΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΛΑΘΟΣ ΤΟΥ κ. ΕΡΝΤΟΓΑΝ

Έχουν γραφεί πολλά για την αποτυχημένη τουρκική ενέργεια στον Έβρο το τριήμερο της Καθαρής Δευτέρας. Επιχειρώντας μία ανάλυση από διαφορετική γωνία θεωρώ ότι η ενέργεια αυτή και τα αποτελέσματα της συνιστούν ένα σοβαρό στρατηγικό σφάλμα του κ. Ερντογάν και της πρόσφατης πολιτικής του. Θεωρώ ότι ενδεχομένως δεν είχε γίνει σωστά η «ανάλυση κινδύνου» πριν από τη λήψη απόφασης στην Άγκυρα, γιατί αυτά που έχασαν οι γείτονες μας από την αποτυχημένη ενέργεια τους είναι κατά τη γνώμη μου πολλά.

Το στρατηγικό σφάλμα είναι ότι με την «υβριδική εισβολή» τους οι γείτονες μας ενεργοποίησαν τα εθνικά αντανακλαστικά των Ελλήνων για την διασφάλιση της εθνικής ακεραιότητας της χώρας. Μέχρι πρόσφατα πολιτικοί και ακαδημαϊκοί κύκλοι στην Ελλάδα θεωρούσαν ότι η κυριότερη (και ίσως η μοναδικά αποδεκτή) από τις υφιστάμενες επιλογές για τις Ελληνοτουρκικές σχέσεις ήταν η συνεργασία με την Τουρκία, η επίλυση των διαφορών μας με συνεννόηση και μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης και η συνδιαχείριση και ενδεχομένως «μια μοιρασιά» στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο. Παράλληλα, κατανόηση των Τουρκικών θέσεων, απαιτήσεων και ευαισθησιών, και προσφυγή σε διεθνή δικαστήρια για εύρεση συνολικών λύσεων στα πλαίσια ενός ειλικρινούς Ελληνοτουρκικού διαλόγου που θα διασφάλιζε τα συμφέροντα των χωρών και την ειρήνη και ηρεμία στη περιοχή.

Η προσέγγιση αυτή, έχει τεράστιες προεκτάσεις. Κατ' αρχήν τίθεται σε δεύτερη μοίρα η ανάγκη ύπαρξης ισχυρών Ενόπλων Δυνάμεων (και όχι τυπικών δυνάμεων διεθνούς παρουσίας όπως στην κεντρική και νότια Ευρώπη), η ανάγκη διάθεσης κονδυλίων για την Άμυνα και η υποχρεωτική συμμετοχή σε αυτή μέσω της στράτευσης. Αμφισβητείται επίσης η σκοπιμότητα δυναμικών αντιδράσεων για τη διασφάλιση της εθνικής κυριαρχίας και ακεραιότητας αν αυτή απειληθεί από τους γείτονες. Οι τελικές λύσεις σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή, θα δοθούν σε αίθουσες συνομιλιών ή διεθνών δικαστηρίων στην Ουάσινγκτον ή τις Βρυξέλλες από έμπειρους διπλωμάτες και νομομαθείς και κατά συνέπεια οι Ένοπλες Δυνάμεις, μικρή ή καθόλου συμμετοχή έχουν στη εθνική ισχύ που πρέπει να διαθέτει και να προβάλλει η χώρα.

Όλα αυτά κατά τη γνώμη μου σαρώθηκαν και εξαφανίστηκαν με την πρόσφατη τουρκική κατάφωρη εργαλειοποίηση το μεταναστευτικού. Έγινε αντιληπτό σε όλους ότι το διεθνές δίκαιο, η συνεννόηση, η μη καταφυγή στη βία, η αποφυγή χρήσεως στρατιωτικής ισχύος, η καλή γειτονία και ο σεβασμός των δικαιωμάτων των άλλων δεν απασχολούν την παρούσα τουρκική ηγεσία. Οι λύσεις αμοιβαίου κέρδους είναι διαχρονικά άγνωστες στις τουρκικές ηγεσίες, ενώ αντίθετα οι λύσεις όπου η Τουρκία κερδίζει τα πάντα σε βάρος ενός αντιπάλου που έχει συντριβεί, ή υποχωρήσει είναι πάντα το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα. Ο κ. Ερντογάν έχει συγκεκριμένους επεκτατικούς εθνικούς αλλά και προσωπικούς στόχους και θα προσπαθήσει να τους υλοποιήσει πάση θυσία ακόμα και με χρήση οποιουδήποτε διαθέσιμου μέσου. Θα μπορούσε πολλά να επιτύχει και μάλιστα σχετικά εύκολα αν προλάβαινε να εκμεταλλευτεί αιφνι-

διαστικά τον μέχρι τώρα ειρηνικό εφησυχασμό των Ελλήνων, και τις επικοινωνιακού ή ακαδημαϊκού τύπου προσπάθειες επίλυσης των προβλημάτων που κυριαρχούσαν στην Αθήνα μέχρι πρόσφατα, με αμφισβήτηση της απειλής, «πολιτισμένη» περιορισμένη αποτροπή και τελικά κατευνασμό.

Ο κ. Ερντογάν λοιπόν ευτυχώς για μας βιάστηκε, δυστυχώς γι' αυτόν υποτίμησε την παρούσα ελληνική κυβέρνηση και τη δυναμική της αντίδραση, και έτσι γκρέμισε μόνος του όλο αυτό το εικονικό θεωρητικό «οικοδόμημα» που είχαμε κτίσει μόνοι μας για να κρυφτούμε μέσα του και να αποφύγουμε τις ενδεχομένως δυσάρεστες δυναμικές επιλογές και αποφάσεις για τη διασφάλιση της εθνικής μας ακεραιότητας και κυριαρχίας. Το στρατηγικό σφάλμα του κ. Ερντογάν φέρνει αναπόφευκτα στη μνήμη μας, (ίσως και στη δική του) ένα παρόμοιο στρατηγικό σφάλμα του Ιταλού δικτάτορα Μουσολίνι που αφύπνισε τα εθνικά αντανακλαστικά των Ελλήνων με τον αναίτιο και εγκληματικό τορπιλισμό του καταδρομικού ΕΛΛΗ στην Τήνο τον Δεκαπενταύγουστο του 1940. Τα αποτελέσματα τότε ήταν τελικά εξαιρετικά δυσάρεστα για την Ιταλία. Η άγνοια της Ιστορίας και των εθνικών χαρακτηριστικών των δυνητικών αντιπάλων είναι μια παράλειψη που συνήθως τιμωρείται.

Δεν νομίζω ότι υπάρχουν πλέον Έλληνες πολιτικοί, ακαδημαϊκοί, στρατιωτικοί, δημοσιογράφοι ή και απλοί πολίτες που να θεωρούν ότι με την παρούσα τουρκική ηγεσία μπορούμε την παρούσα χρονική στιγμή και δυστυχώς στο ορατό μέλλον να πετύχουμε οτιδήποτε που δεν θα στηρίζεται σε ισχυρή αποτροπή και άμυνα, παράλληλα με ισχυρή και δυναμική διπλωματία και ισχυρές δυνάμεις φύλαξης των συνόρων και επιβολής της τάξης. Η ενίσχυση των ξεχωριστών αυτών πυλώνων της εθνικής μας ισχύος είναι πλέον μονόδρομος, αν θέλουμε να διαφυλάξουμε την εθνική μας ακεραιότητα και ασφάλεια.